

Po lete prichádzajú chladnejšie časy

Autori: Martin Pažický, Vladimír Peciar, Vojtech Plutzer

Letná sezóna pomohla oživiť spotrebu slovenských domácností a znížiť nezamestnanosť. Ďalšie míňanie domácností je však pre tretiu vlnu pandémie nepravdepodobné. Vplyv jesennej vlny na súkromnú spotrebu a trh práce by však mal byť v porovnaní s predchádzajúcimi vlnami miernejší. Priemysel zvolní kvôli pretrvávajúcemu nedostatku niektorých súčiastok. Ponuka nestíha za dopytom a výsledkom sú výpadky vo výrobe a inflačné tlaky.

Spotreba sa počas leta stabilizovala, no vyhliadky blednú

- Po oživení v druhom kvartáli sa súkromná spotreba v lete stabilizovala. Letná sezóna prospela sektoru pohostinstva, kde boli tržby na podobnej úrovni ako počas minulého leta. Maloobchodné tržby rástli v júli len mierne a odhliadnuc od sezónnych vplyvov by podľa eKasy mali ostať stabilné aj v auguste a septembri.
- Ďalší výrazný rast spotreby domácností je zatiaľ menej pravdepodobný, keď sa nepotvrdilo výraznejšie rozpúšťanie úspor naakumulovaných počas lockdownu. Dynamika objemu vkladov v bankách však počas leta zvolnila, takže vzťah medzi vývojom disponibilných príjmov a spotrebou sa pomaly vracia do normálu.
- Spotrebu v závere roka taktiež ovplyvní tretia vlna pandémie. Tá by však vzhľadom na očkovanie a aktuálny COVID automat mala mať menší vplyv na spotrebu ako vlani v zime. Opatrenia budú v priemere miernejšie v porovnaní s koncom roka 2020 a zasiahnu najmä sektory ubytovania, stravovania, rekreácie a kultúry.
- Nepriaznivým faktorom pre spotrebu domácností je zrýchľujúca inflácia. Rastúce ceny vstupov sa pretavujú už aj do spotrebiteľských cien. K zdražovaniu však prispievajú aj ceny služieb: v reštauráciách, v hoteloch a v doprave.

Priemysel spomalí najmä kvôli nedostatku súčiastok

- Tretia vlna priemysel nezasiahne. Predpokladáme, že prijaté opatrenia, podobne ako počas druhej vlny pandémie, priemysel výrazne neovplyvnia a vplyv tretej vlny bude tlmený aj vyššou zaočkovanosťou v ekonomicky silných regiónoch.
- Priemysel však zvolní pre pretrvávajúci nedostatok súčiastok. Ten počas letných mesiacov prinútil automobilky prerušiť viaceré zmeny. Odhadujeme, že odstávky mohli v júli a auguste spôsobiť takmer päťtinový výpadok pracovného času.
- Výpadky v priemyselnej výrobe budú tlmiť export minimálne do konca roka. Globálny dopyt po tovaroch zostáva vysoký a ponuka ho nedokáže nasýtiť. Výsledkom sú rastúce inflačné tlaky a výpadky vo výrobe. Očakávame, že nedostatok súčiastok bude export brzdiť aspoň do konca tohto roka s rizikom aj do toho budúceho.

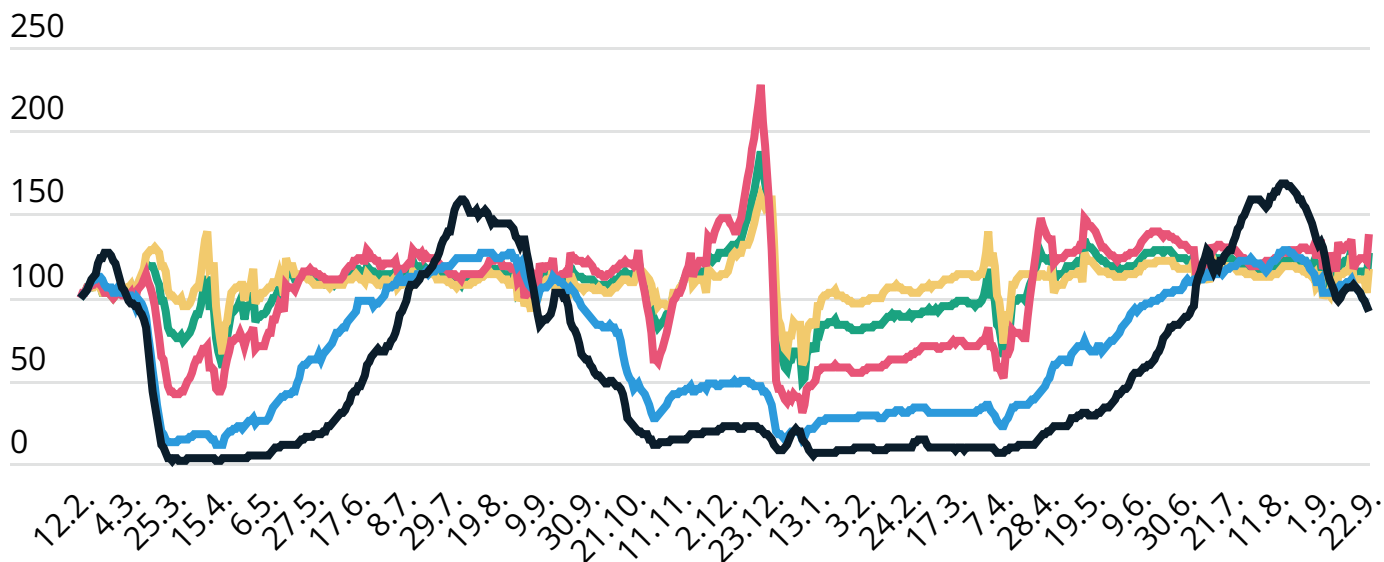

Situácia na trhu práce sa pomaly zlepšuje

- Nezamestnanosť sa v auguste oproti júlu znížila o ďalších 5 tis. ľudí a priaznivé výsledky na trhu práce je tak možné vidieť už piaty mesiac po sebe. Ukazuje sa, že ekonomika je po uvoľnení opatrení schopná obnovovať stratené pracovné miesta. Krátkodobá miera nezamestnanosti sa po minuloročnom šoku vracia na svoje rovnovážne hodnoty a dlhodobá nezamestnanosť sa na konci leta stabilizovala. Vo všeobecnosti sa situácia na trhu práce dlhodobo zlepšuje, ale v porovnaní s predkrízovým obdobím stále chýba asi 49 tis. pracovných miest.
- Negatívnymi rizikom pre budúci vývoj je však nástup tretej vlny pandémie a výpadky výroby v priemysle. Očakávame, že septembrové zhoršenie pandemickej situácie a sprísňovanie opatrení bude vyvíjať tlak na zvýšenie nezamestnanosti hlavne v sektore služieb. Nepriaznivý vplyv na vývoj nezamestnanosti môžu mať aj problémy s dodávkami súčiastok v priemysle. V júli nezamestnanosť v tomto sektore medzimesačne poklesla o 0,3 % a kvôli odstávkam vo výrobe sa tržby automobiliek znížili o 9,2 %.

GRAFY

Tržby eKasa podľa sektorov (index, priemer 5-11.02.2020 = 100)

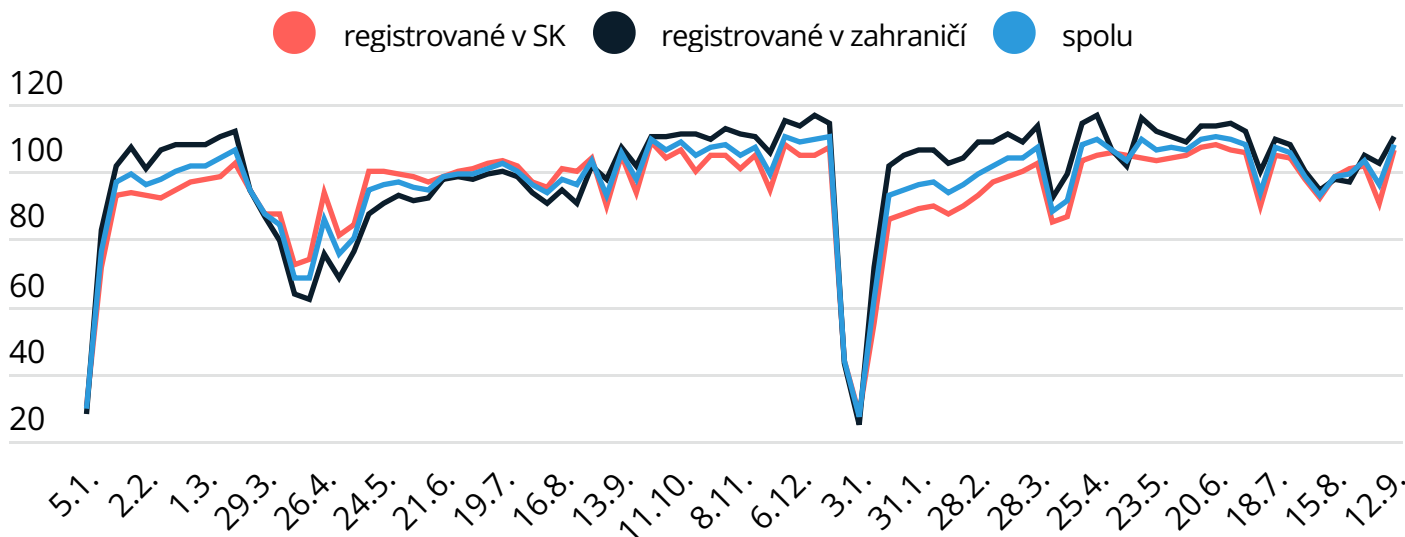

● Maloobchod
 ● Retazce+Potr.
 ● Ost. maloobchod
 ● Reštaurácie
 ● Ubytovanie

Download data

Zdroj: eKasa, IFP

Počet najazdených km nákladnej dopravy (index, 2019 = 100)

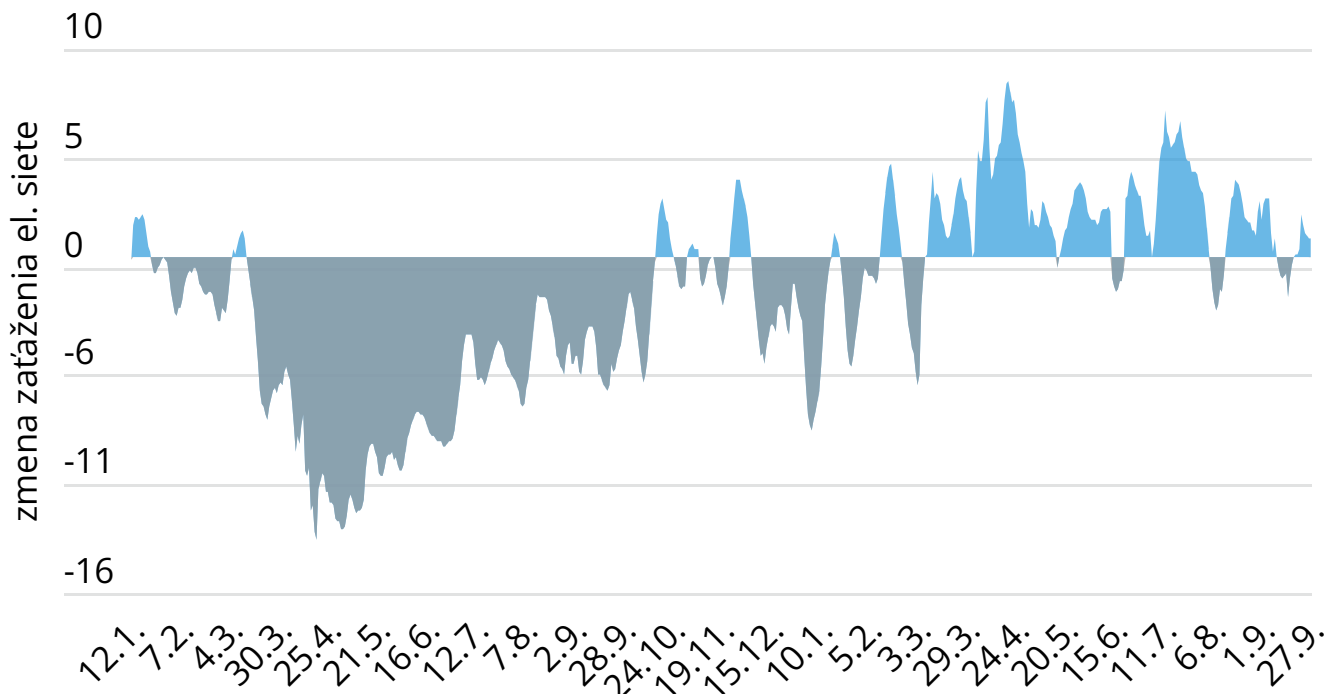

● registrované v SK
 ● registrované v zahraničí
 ● spolu

Download data

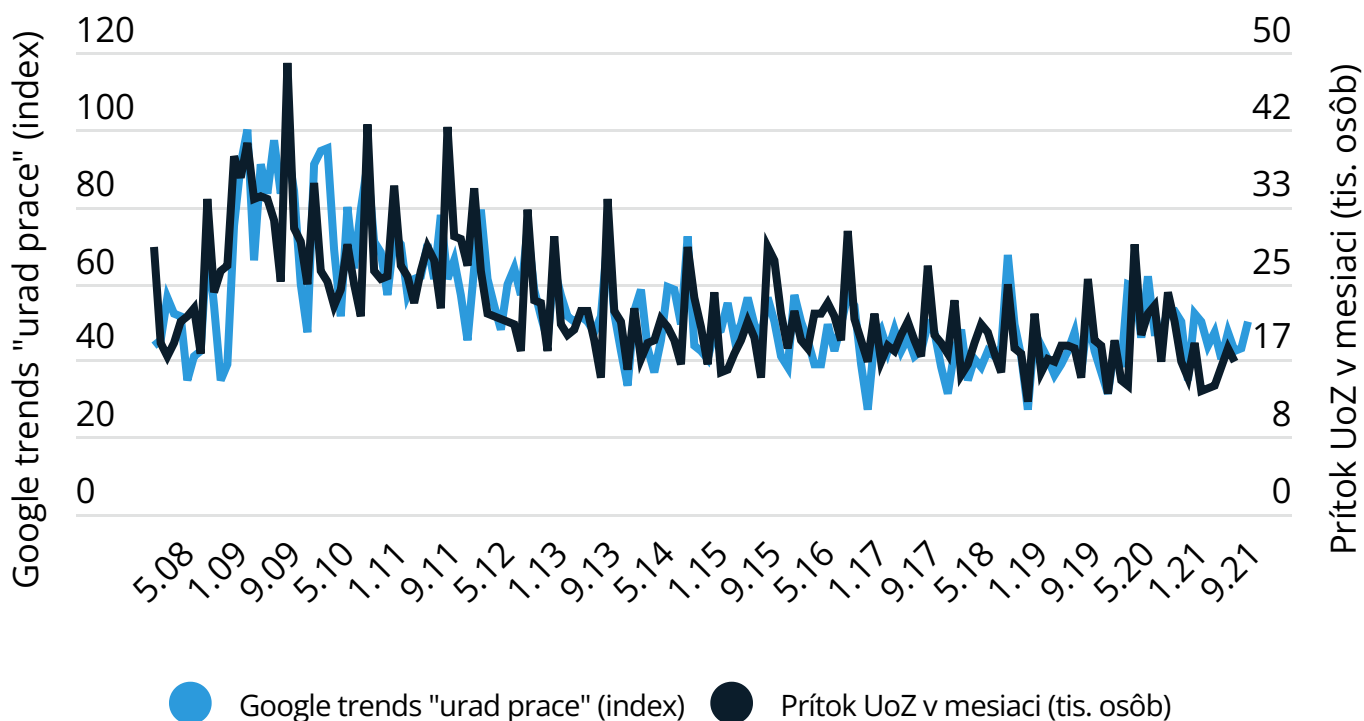
Zdroj: Skytoll, IFP

Spotreba elektriny na Slovensku (% zmena oproti 2016-2019)

[Download data](#)

Zdroj: dae, IFP

Vyhľadávanie pojmu „urad prace“ na Google a prítok do nezamestnanosti

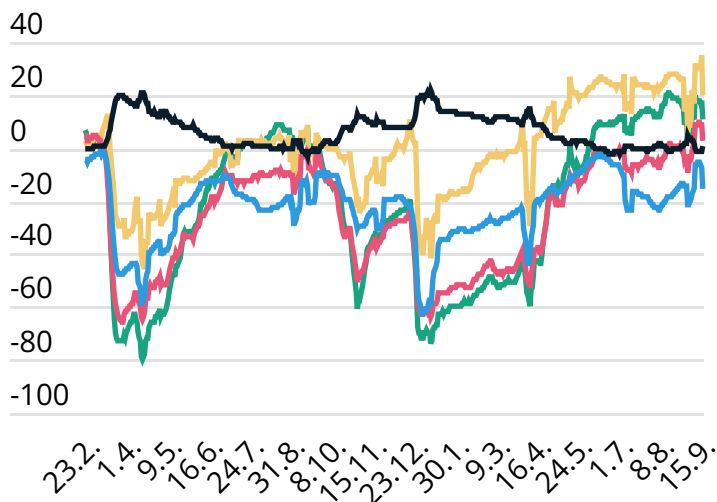
● Google trends "urad prace" (index) ● Prítok UoZ v mesiaci (tis. osôb)

[Download data](#)

Zdroj: Google, ÚPSVaR, IFP

Mobilita na Slovensku (% zmena oproti jan. a feb. 2020, 7-dňový priemer)

- obchody a voľný čas
- potraviny a lekárne
- stanice verejnej dopravy
- pracoviská
- bydliská

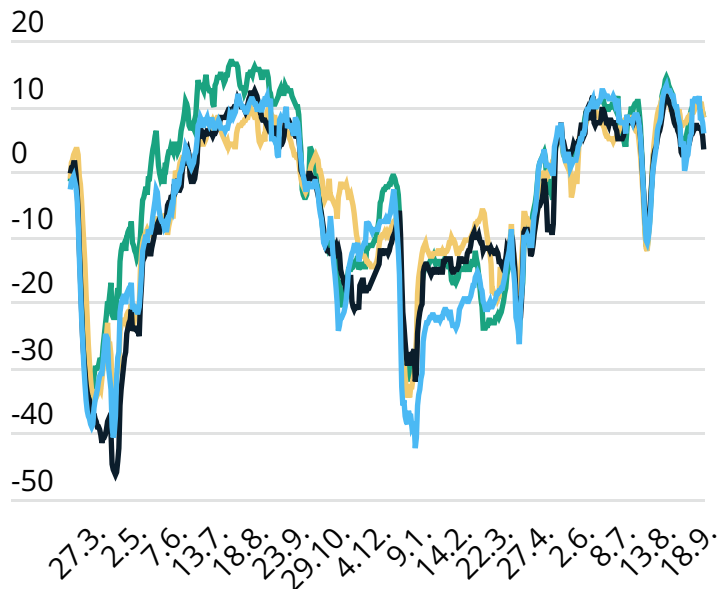

[Download data](#)

Zdroj: Google Mobility, IFP

Mobilita mimo bydliska podľa FB (% zmena oproti feb., 7-dňový priemer)

- CZ
- HU
- PL
- SK

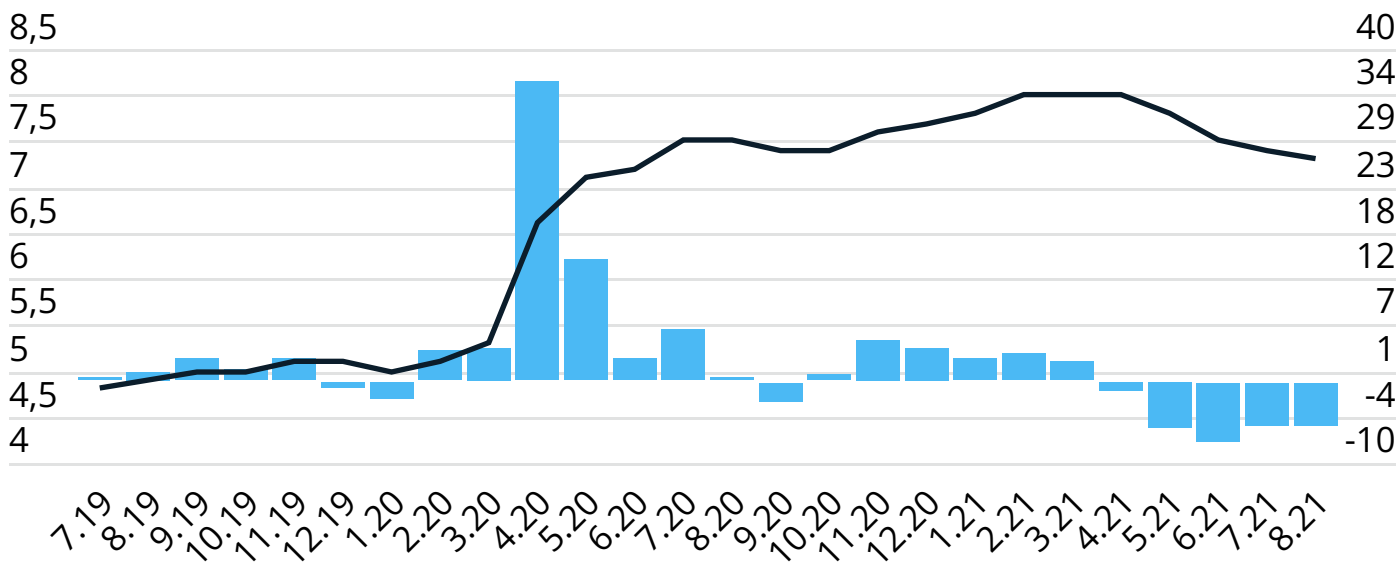

[Download data](#)

Zdroj: Facebook, IFP

Disponibilná miera nezamestnanosti sa stabilizuje (sez. očistené)

- Disp. miera nezamestnanosti (‰)
- Zmena v disp. nezamestnanosti (tisíc os., po)

[Download data](#)

Zdroj: ÚPSVaR, IFP

